

## บทความวิจัยเรื่อง

### ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0

นริสร อ้อยง

#### ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการกำหนดนโยบายประเทศไทย 4.0 และนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศไทยในทุกภาคส่วน รวมทั้งมีการส่งเสริมให้พัฒนาระบบราชการไทยให้ก้าวสู่ยุค 4.0 ด้วย กล่าวคือ อดีตการปฏิบัติงานของระบบราชการไทยจะเป็นการทำงานแบบเช้าชามเย็นชาม ปฏิบัติงานตามเวลาราชการ ใช้ระบบอุปถัมภ์เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาต่าง ๆ เมื่อสถานการณ์ของโลกได้เปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านนวัตกรรมต่าง ๆ ทำให้ระบบราชการต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง ภาครัฐจึงเห็นถึงความสำคัญของการปฏิรูปประเทศในด้านนี้ และกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ดังนี้

ในหมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 257 บัญญัติว่า “รัฐต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย” ดังต่อไปนี้ (๑) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนา ด้านจิตใจ (๒) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ (๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มาตรา ๒๕๘ ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผล ดังต่อไปนี้ ก. ด้านการเมือง (๑) ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองรวมตลอดทั้งการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐ รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน และให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้ง และออกเสียงประชามติโดยอิสระปราศจากการครอบงำไม่ว่าด้วยทางใด (๒) ให้การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองเป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ เพื่อให้ พรรคการเมืองพัฒนาเป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชนซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมืองร่วมกัน มีกระบวนการ ให้สมาชิกพรรคการเมืองมีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบอย่างแท้จริงในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง และการคัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมจริยธรรม เข้ามาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม (๓) มีกลไกที่กำหนดความรับผิดชอบของพรรคการเมืองในการประกาศนโยบาย ที่มีได้วิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า และความเสียอย่างรอบด้าน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560, หน้า 77)

เมื่อรัฐได้มีการกำหนดนโยบายการนำโมเดลประเทศไทย 4.0 มาใช้ในการพัฒนาประเทศไทยแล้ว ยังได้มีการส่งเสริมให้พัฒนาระบบราชการไทยสู่ยุค 4.0 ตามมาด้วย เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในเบื้องต้นให้สามารถปฏิบัติราชการได้ตามนโยบายรัฐบาล เมื่อมีความรู้ ความเข้าใจภาพกว้างระดับประเทศแล้ว ในฐานะที่เป็นข้าราชการ ก็ควรจะต้องรับทราบเรื่องระบบราชการไทยในบริบทไทยแลนด์ 4.0 ด้วย และยังสามารถนำไปต่อยอดในการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลในฐานะผู้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล สำนักงาน กพ., 2560, หน้า 2)

ด้วยวิสัยทัศน์ของประเทศไทยที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะใช้

โมเดลการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน หรือที่เรารู้จักกันว่า ไทยแลนด์ 4.0 หรือประเทศไทย 4.0 ดังนั้นระบบราชการก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยน เพื่อให้สอดคล้องและส่งเสริมไทยแลนด์ 4.0 จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูประบบราชการและข้าราชการซึ่งเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล สามารถปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับทิศทางการบริหารของประเทศ (สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล สำนักงาน ก.พ., 2560, หน้า 3)

สุวิทย์ เมษินทรีย์ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการไว้ใน Facebook ว่า “ระบบราชการเป็นเสาหลักของประเทศและจะเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ไทยแลนด์ 4.0 แต่หากเราปล่อยให้ระบบราชการอ่อนแอลงเรื่อย ๆ ทำงานได้ไม่เต็มศักยภาพหรือไม่มีประสิทธิภาพมากพอ และไม่เอื้ออำนวยให้คนดีและคนเก่งอยู่ในระบบได้ในที่สุดก็จะส่งผลกระทบต่อประชาชนและกลายเป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศได้”

ก่อนที่จะพัฒนาระบบราชการไทยในบริบทไทยแลนด์ 4.0 หรือระบบราชการ 4.0 มีความเป็นมาตั้งแต่การปฏิรูประบบราชการ 1.0-4.0 ดังนี้

ไทยแลนด์ 1.0	ไทยแลนด์ 2.0	ไทยแลนด์ 3.0	ไทยแลนด์ 4.0
เน้นการเกษตรและส่งออกสินค้าเกษตรเป็นหลัก	เน้นอุตสาหกรรมเบา อุตสาหกรรมพื้นฐานของประเทศ และการใช้แรงงานคนเป็นหลัก	เน้นอุตสาหกรรมหนัก การส่งเสริมการส่งออก และการลงทุน และการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ	เน้นนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์
ประเทศรายได้ต่ำ ขับเคลื่อนด้วยทรัพยากร	ประเทศรายได้ปานกลาง ขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพ		ประเทศรายได้สูง ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม
<b>ระบบราชการ 1.0</b>	<b>ระบบราชการ 2.0</b>	<b>ระบบราชการ 3.0</b>	<b>ระบบราชการ 4.0</b>
การปฏิรูประบบราชการ สมัยรัชกาลที่ 5	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2504)	การปฏิรูประบบราชการ (พ.ศ.2545)	การปฏิรูประบบราชการเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 (พ.ศ.2559 เป็นต้นไป)

### ตารางที่ 1 พัฒนาการระบบราชการไทย

ที่มา : ปรับจาก ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ทศพร ศิริสัมพันธ์ จากสำนักงาน ก.พ.

ระบบราชการไทยในบริบทไทยแลนด์ 4.0, มิถุนายน 2560

ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่าการจัดการศึกษาของคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง หลักสูตรปริญญาตรีภาคพิเศษ มีการบริหารงานภายใต้ระบบราชการมาโดยตลอด เมื่อภาครัฐมีนโยบายการพัฒนาให้ระบบราชการก้าวเข้าสู่ยุค 4.0 นักศึกษาที่มาติดต่อขอใช้บริการด้านการเรียนการสอนในปัจจุบันจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนและพัฒนาเข้าสู่ประเทศไทย

4.0 อย่างไร และมีความคาดหวังว่าจะมีความแตกต่างจากระบบเดิมเป็นไปในทิศทางใด ซึ่งอาจเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการส่งเสริมและต่อยอดความรู้เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 ต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0
3. เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 ของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

### สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 แตกต่างกัน

### ขอบเขตการวิจัย

#### ขอบเขตด้านเวลา

ระหว่างเดือนมีนาคม – เมษายน 2562

#### ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาเฉพาะโครงการปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

#### ขอบเขตด้านเนื้อหา

**ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)** คือ ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยตรง ในการศึกษาครั้งนี้ คือ การแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง

**ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)** คือ ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ได้จากการนำข้อมูลที่ผู้อื่นรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบมาใช้งานโดยไม่ต้องลงมือเก็บรวบรวมข้อมูลเอง ได้แก่ เอกสารทางวิชาการ งานวิจัย ข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่ ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อไปได้

#### ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

##### ประชากร

จำนวนประชากร ชั้นปีที่ 1 (รหัส 61)	=	390 คน
จำนวนประชากร ชั้นปีที่ 2 (รหัส 60)	=	310 คน
รวมทั้งสิ้น	=	700 คน

(ข้อมูลจากโครงการปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ ม.รามคำแหง)

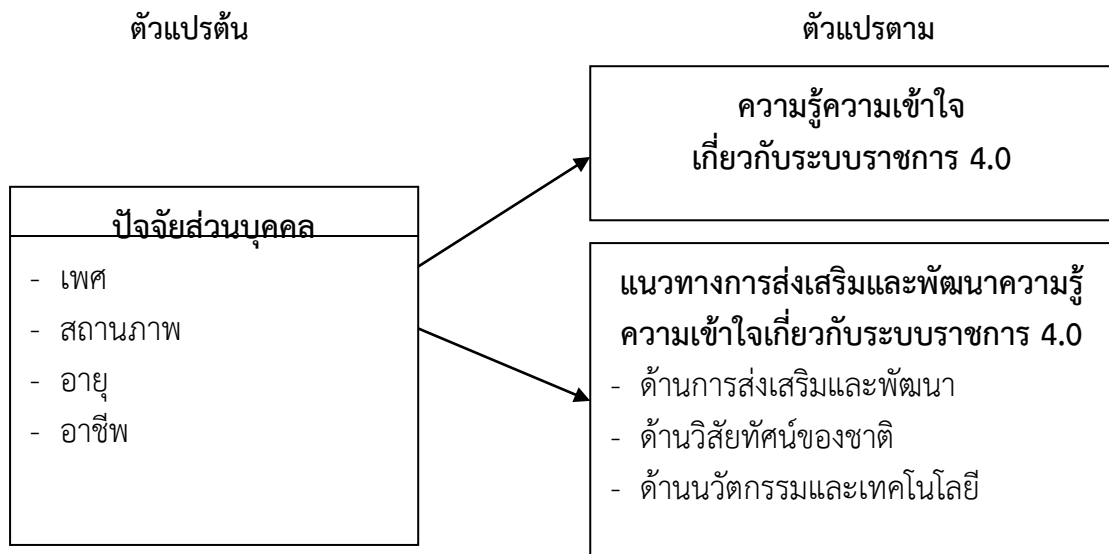
##### กลุ่มตัวอย่าง

คือ นักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ รหัส 60 จำนวน 50 คน และรหัส 61 จำนวน 50 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 100 คน

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0
3. ทำให้ทราบถึงแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 ของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

### กรอบแนวความคิด



### นิยามศัพท์เฉพาะ

**ความรู้ความเข้าใจ** หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0

**นักศึกษา** หมายถึง นักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เฉพาะรหัสนักศึกษา ปีการศึกษา 2561 เท่านั้น

**ระบบราชการ** หมายถึง ระบบราชการที่พัฒนาจนมาถึงยุค 4.0 ในปัจจุบัน

### แนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับระบบราชการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่
3. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ
4. แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายประเทศไทย 4.0
5. ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ ม.รามคำแหง
6. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

## ระเบียบวิธีวิจัย

1. วิธีดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
7. การวิเคราะห์ข้อมูล

## วิเคราะห์ผลการศึกษา

การศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2561 เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล โดยผู้ศึกษาได้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ทำการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย การศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส อายุ อาชีพ ด้วยการแจกแจงความถี่ (frequency) นำเสนอด้วยค่าสถิติร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 ด้วยการนำเสนอค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 ด้วยการนำเสนอค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 ด้วยการนำเสนอค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน ผลการเปรียบเทียบปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล กับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 โดยใช้สถิติทดสอบ t-test และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One way analysis of variance (One way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง จะใช้การทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least significant difference) กำหนดค่านัยสำคัญที่ระดับ .05

## บทสรุป

**1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2561**

จากการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2561 ครั้งนี้ จำนวน 100 คน พบว่า นักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะ

รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2561 เป็นหญิง (ร้อยละ 63.0) เพศชาย (ร้อยละ 37.0) เมื่อพิจารณาสถานภาพของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2561 พบว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด (ร้อยละ 57.0) รองลงมาอยู่สถานภาพสมรส (ร้อยละ 43.0) และไม่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง สำหรับด้านอายุ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี (ร้อยละ 47.0) รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี (ร้อยละ 31.0) อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี (ร้อยละ 20.0) และน้อยที่สุดอยู่ในช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 2.0) ด้านอาชีพ ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัท (ร้อยละ 31.0) รองลงมาอาชีพนักศึกษา (ร้อยละ 29.0) อาชีพธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 21.0) และน้อยที่สุดอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 19.0) และไม่มีอาชีพอื่น ๆ

## 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2561

โดยภาพรวมปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2561 เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.75$ , S.D. = 0.76)

## 3. ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2561

โดยภาพรวมระดับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรี ภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2561 เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.59$ , S.D. = 0.72)

## 4. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2561

4.1 โดยภาพรวมระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.92$ , S.D. = 0.68)

4.2 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.90$ , S.D. = 0.72) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 7. ภาครัฐควรเกิดความตื่นตัว ที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนไทยมีศักยภาพและคุณภาพให้มากขึ้น โดยเฉพาะบริบทเกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 ( $\bar{X} = 3.97$ , S.D. = 0.77) รองลงมา ได้แก่ ข้อ 6. รัฐควรมีการปลูกฝังให้ประชาชนไทยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบราชการภายใต้การดำเนินการพัฒนาประเทศไทย 4.0 ( $\bar{X} = 3.96$ , S.D. = 0.73) ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 1. การพัฒนาระบบราชการไทยในบริบทของนโยบายประเทศไทย 4.0 ควรยกระดับการทำงานให้สูงขึ้นไปว่าการประสานงานกัน (coordination) หรือทำงานด้วยกัน (cooperation) ซึ่งจะนำไปสู่การร่วมมือกัน (collaboration) อย่างแท้จริง ( $\bar{X} = 3.80$ , S.D. = 0.94)

4.3 ด้านวิสัยทัศน์ของชาติ มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.96$ , S.D. = 0.65) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 4. วิสัยทัศน์ของชาติยุค 4.0 ควรสร้างความสามัคคีกันภายในชาติ และส่งเสริมระบบราชการ 4.0 ภายใต้หลักธรรมาภิบาล ( $\bar{X} = 3.99$ , S.D. = 0.68) รองลงมา ได้แก่ ข้อ 1. วิสัยทัศน์ของชาติยุค 4.0 ควรมุ่งพัฒนาประชาชนไทยให้เป็นคนที่มีศักยภาพ สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ( $\bar{X} = 3.98$ , S.D. = 0.72) ข้อ 2. วิสัยทัศน์ของชาติยุค 4.0 ควรสร้างความรับรู้ความเข้าใจกับประชาชนไทย เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจที่มากขึ้น ( $\bar{X} = 3.98$ , S.D. = 0.66) ซึ่งทั้ง 2 ข้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ

5. วิสัยทัศน์ของชาติยุค 4.0 ควรเป็นรูปแบบที่มีการผลักดันการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ การปฏิรูปการวิจัย และการพัฒนา และการปฏิรูปการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน ( $\bar{X} = 3.89$ , S.D. = 0.69)

4.4 ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.91$ , S.D. = 0.68) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 3. ควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนไทยโดยมุ่งเน้นด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ระบบราชการ 4.0 ( $\bar{X} = 3.97$ , S.D. = 0.74) รองลงมา ได้แก่ ข้อ 5. ควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับเยาวชน เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 ว่าจะต้องมีการปฏิบัติงานตามนโยบายขับเคลื่อนโดยภาครัฐเป็นศูนย์กลาง (Government-driven) ( $\bar{X} = 3.94$ , S.D. = 0.72) ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 1. ควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนไทยในเรื่องการเปลี่ยนแปลงระบบราชการ ไทยจากอดีตที่ทำงานตามเวลา ทำงานแบบเช้าชามเย็นชาม มาเป็นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ( $\bar{X} = 3.81$ , S.D. = 0.73)

#### 5. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลกับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0

5.1 ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 จำแนกตามเพศ พบว่า แตกต่างกัน

5.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า แตกต่างกัน

5.3 ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 จำแนกตามอายุ พบว่า แตกต่างกัน

5.4 ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 จำแนกตามอาชีพ พบว่า แตกต่างกัน

#### การอภิปรายผล

การศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2561 เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 สามารถอภิปรายผลแยกตามประเด็นความสำคัญ ได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างเพศหญิง มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี มีอาชีพพนักงานบริษัท
2. ผลการวิเคราะห์ ระดับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2561 เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 พบว่า มีระดับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาปริญญาตรีภาคพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2561 เกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 โดยภาพรวม อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ของวอชิงตัน และ คาล์ก (Worthington & Grant, n.d. อ้างถึงในแสงจันทร์ โสภากาล, 2550, หน้า 15-16) ที่กล่าวว่า ในแต่ละบุคคลต่างมีความรู้ ความเข้าใจ ในสิ่งต่าง ๆ มากน้อยไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมในแต่ละสถานการณ์

### ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับระบบราชการ 4.0 ไว้ในเนื้อหาการเรียนการสอน
2. ควรมีการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบายรัฐ โดยเฉพาะความเปลี่ยนแปลงในยุค 4.0 ทุก ๆ ด้าน เช่น การทำรายงานเดี่ยว รายงานกลุ่ม
3. การศึกษาทางรัฐศาสตร์จะเกี่ยวข้องกับระบบราชการเป็นอย่างมาก นักรัฐศาสตร์จะต้องมีความรู้และยอมรับความเปลี่ยนแปลง

### บรรณานุกรม

- กรวิชัย กลิ่นบุญ. (2559). ระบบราชการกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการกองบัญชาการหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา. กรุงเทพมหานคร :รัฐประศาสนศาสตร์-มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก.
- กิตติศักดิ์ ชามาร์ตัน. (2555). การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาสำนักงานเขตภาษีเจริญกรุงเทพมหานคร. การศึกษาอิสระ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2546). คู่มือคำอธิบายและแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546.
- ชนภัทร สุขสวัสดิ์. (2557). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลคันทนาเยาว. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลคันทนาเยาว. กรุงเทพมหานคร : รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก.
- แสงจันทร์ โสภาคาล. (2550). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล. รายงานการวิจัย. คณะสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ทศพร สิริสัมพันธ์. (2549). การพัฒนาระบบราชการไทย : พรฎ.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. นนทบุรี : สถาบัน.
- นฤมล บุญรอด. (2548). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในหน่วยงานด้านวิชาการกรมศุลกากร. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารทั่วไปวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พันธุ์ศักดิ์ บูรณปรีชา. (2548). แนวความคิดการปฏิรูปกระทรวงกลาโหมเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2503. หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ภูเบศร์ สมุทรจักร, ชีรนุช ก้อนแก้ว และ ธิวัฒน์ อุเด็น. (2559). ความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุคส์ พับลิเคชั่นส์.



- วัชรภรณ์ ชำนาญพุด. (2545). *การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองตรวจคนเข้าเมือง 2 ท่าอากาศยานกรุงเทพ*. กรุงเทพมหานคร : หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารองค์การ. มหาวิทยาลัยเกริก.
- ศพิล รื่นใจชน. (2549). *ความรู้ความเข้าใจในสิทธิของประชาชนเกี่ยวกับธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ ศึกษากรณีประชาชนหมู่ 1 ตำบลท่ามะขาม อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาการบัญชี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศรীরรณ จงสวัสดิ์. (2548). *ความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในและผู้รับการตรวจสอบ กรณีศึกษาธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สรรรพวุฒิ พิพัฒพันธ์. (2530). *ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการตำรวจสันติบาล กองบัญชาการสอบสวนกลาง กรมตำรวจต่อสาเหตุการกระทำผิดวินัย*. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุวิทย์ เมชินทรีย์. โพสต์เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2559, <http://planning2.mju.ac.th>, ค้นหาเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2562.
- อัมราภรณ์ แก้วอินทร์. (2555). *กลยุทธ์การบริหารงานบุคลากรข้าราชการตำรวจ สังกัดกองกำกับการ 3 กองบังคับการตำรวจสันติบาล 3 กองบัญชาการตำรวจสันติบาล*. การศึกษาอิสระ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book.
- The Lexicon Webster dictionary. (1997). New York : The English Language Institute of America.
- <http://www.facebook.com/drsuvitpage/posts/1399964286976964:0>
- <https://www2.opdc.go.th> เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2562